

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 2014 r.
zażalenia **F. K.** na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego
Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 lutego 2014 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia
wniosku o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu
Okręgowego w B. z dnia 31 stycznia 2011r., VII Ka [...]

p o s t a n a w i a:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Podstawą odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania we wskazanej wyżej sprawie legło stwierdzenie, że wniosek ten zawiera, nieuzupełniony w wyznaczonym terminie, brak formalny polegający na jego niesporządzeniu i niepodpisaniu przez adwokata.

W zażaleniu na przytaczane zarządzenie **F. K.** wniósł o uznanie za skuteczny wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego przez niego osobiście, podnosząc, że odmowa przyjęcia tego wniosku byłaby sprzeczna z przepisem art. 87 i innymi Konstytucji RP oraz z szeregiem przepisów Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. W uzasadnieniu zażalenia wskazał na społeczne, religijne i moralne wartości, jakie ulegają naruszeniu z powodu przewidzianego w postępowaniu o wznowienie przymusu adwokackiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie może być uwzględnione.

Przywołany w zarzucie zażalenia przepis art. 87 ustawy zasadniczej normuje źródła powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, wymieniając wśród nich ustawy. Z kolei, z treści art. 176 ust. 2 Konstytucji RP wynika, że postępowanie przed sądami określają ustawy. Nie można mieć wątpliwości, że przepis art. 545 § 2 ustawy – Kodeks postępowania karnego, który stanowi, że wniosek o wznowienie postępowania, o ile nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo przez radcę prawnego, należy do wymienionej powyżej kategorii źródeł prawa.

Trzeba jednocześnie podkreślić, że treść wspomnianego unormowania ma swe jednoznaczne umocowanie w fakcie, iż wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Służy on wszak wzruszeniu prawomocnie zakończonego postępowania sądowego, które jest – w myśl art. 176 ust. 1 Konstytucji RP – co do zasady dwuinstancyjne. Rozwiązanie ustawowe ograniczające uprawnienie strony do wystąpienia tylko z taką skargą, która została sporządzona i podpisana przez podmiot dysponujący profesjonalnymi kompetencjami, podobnie jak dotyczące kasacji, jest więc uzasadnione szczególnym charakterem postępowania wznowieniowego, które obejmuje specyficzny zakres kontroli sądowej oraz przewiduje swoiste ograniczenia. Założenia leżące u źródła tego rozwiązania ustawowego nie może zatem zmienić osobisty punkt widzenia strony na poziom porad adwokackich, czy też na płynące z tego rozwiązania skutki, jej zdaniem negatywne, dla kultury prawnej społeczeństwa, czy aktywności procesowej stron. Wypada natomiast zaakcentować, że omawiany, formalny wymóg wniosku o wznowienie postępowania nie zamyka prawa strony do sądu.

Osoba skazana, która ubiega się o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania ma prawo skorzystać z pomocy ustanowionego przez siebie zawodowego pełnomocnika. O ile natomiast wykaze, iż z uwagi na swój stan majątkowy nie może ponieść kosztów ustanowienia z wyboru pomocnika prawnego, może skorzystać z pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Ten, jak wynika z przepisu art. 84 § 3 k.p.k., ma prawo zarówno do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania – który podlega ocenie sądu, jak i do złożenia

stosownego pisma procesowego, informującego o odstąpieniu od sporządzenia tego wniosku. W tym ostatnim wypadku ocenie sądu podlega kwestia realnego i efektywnego udzielenia pomocy prawnej z urzędu. To zatem od woli strony i od sytuacji, w jakiej się znajduje, zależy to, z której formy pomocy prawnej skorzysta w celu dopełnienia formalnego wymogu wniosku o wznowienie postępowania.

W tym świetle, nie sposób podzielić postulatu zażalenia opartego na żądaniu rozpoznania wniosku o wznowienie osobiście sporządzonego przez skazanego, tylko dlatego, że aktualnie – po spotkaniu się z prawomocną odmową wyznaczenia mu obrońcy z urzędu – nie wyraża on woli ustanowienia adwokata, który w jego imieniu sporządziłby i podpisał spełniającą ustawowe wymogi skargę. Brak formalny, jakim dotknięty jest osobisty wniosek skazanego (nieuzupełniony w wyznaczonym terminie), stanowi bowiem jednoznaczną przeszkodę do jego rozpoznania.

Z tych zatem wszystkich względów, nie znajdując podstaw do podważenia słuszności zaskarżonego zarządzenia, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[aw]